

lig; og at man gjør retteligt i ogsaa at gjøre den anden Deel lovlig, for at man ikke skal tage sig en Frihed, som burde være lovlig, men ikke er det.

Jeg har ganske vist opholdt de Herrer usædvanlig længe, men de maae tilgive mig paa Grund af den Stilling, hvori jeg staaer til Forslaget; de maae erindre, at Forslaget igaar blev angrebet fra mange Sider, og at jeg Intet svarede derpaa. Jeg skal endnu tillade mig ganske kort at dvæle ved enkelte Ytringer. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Müller) talte meget smukke Ord om Confirmationen og frygtede for, at mit Forslag skulde føre BARNET ind i Tvivlen; han har imidlertid faaet Svar fra flere Sider, saa jeg kan tie. Den samme ærede Rigsdagsmand sagde, at min § 17 fortjener Overkriften: Anvisning til at forkaste Christendommen; det var et godt Indfald, men hvor godt det end er, troer jeg dog at maatte sige: det er usandt. Naar saa den samme ærede Rigsdagsmand bagefter siger: Der er mange Ting, der følge af sig selv, men som man dog ikke derfor skal give udtryffeligt Ret til ved Lov, og han saa kommer med dette vittige Indfald, at man f. Ex. ikke skal give en Lov, som siger: Enhver skal have Lov til at drikke sig fuld, saa har jeg med Hensyn til dette vittige Indfald kun en eneste Ting at bemærke, og det er, at den ikke tilhører den ærede Rigsdagsmand selv, uden forsaavidt det franske Ordsprog siger: Skjønne Aander mødes. Det blev nemlig allerede, da vi sidst forhandlede Spanedets Forslag, fremsat af Monrad, men han er nu fraværende, og det er altsaa fuldkommen i sin Orden, at den ærede Rigsdagsmand, saa godt han kan, udfylder hans Plads og gjentager de Ytringer, han dengang brugte. Naar den ærede Rigsdagsmand fra dengang, da dette Lovforslag forrige Gang blev behandlet, nævnte Monrad, Clausen og Madvig som et Kløverblad, saa har han ved at gjentage en Ytring af Clausen og en af Monrad, sluttet sig saa nær til dem begge, at vi for Fremtiden have et Titrkløver.

Med Hensyn til den Modenhedsprøve, jeg har forlangt, udbrød den ærede Rigsdagsmand:

„Gjen en Tvang!“ Jeg tillod mig at godtgjøre, forekommer det mig, at der ingen Tvang var paa det forrige Sted; Ordet „igjen“ kommer altsaa her paa urette Sted, og jeg vil omskrive det saaledes: „Heller ikke her er Tvang“; thi vi have jo allerede nu Udskrivning af Skolen, og det er jo det Samme. Der er kun den Forskjel, at denne Udskrivning af Skolen gjælder den saakaldte Almue, hvormod de saakaldte høiere Stænder ere fritagne derfor; men jeg seer virkelig ingen Grund til at fritage de saakaldte høiere Stænder mere end de saakaldte lavere; det er ikke i de høiere Stænder, at man fortrinsviis finder det bedste Kjendskab til den christelige Lærdom. En berømt Forfatter har sagt, at den christelige Abels fandt man i Almuen; jeg skal ikke gjentage disse Ord, jeg skal kun minde om dem, jeg troer man finder den baade det ene og det andet Sted, men som sagt for Almuen har man Udskrivningen af Skolen, som svarer til den af mig foreslaaede Modenhedsprøve, og naar den ærede Rigsdagsmand saa udraaber: „Gjen Tvang!“ saa siger jeg, det er kun en Gjentagelse af det, vi allerede have, men ifødetfor, at det, vi nu have, kun er beregnet for en Deel af Folket, rigtig nok en stor Deel, saa fordrer jeg det skal gjælde det hele Folk. Med Hensyn til den næste Paragraph forsikrede den ærede Rigsdagsmand, at han skulde lade være at udtale sig nærmere derom; thi den var ligefrem hjemfalden til Latterlighed. Ja, var den det, saa behøvedes der vist ikke at tales om den, det var nok at lee ad den, men jeg tilstaaer, jeg er for tykhovedet til at kunne finde den latterlig, og en saadan Paastand er mig derfor ikke tilstrækkelig. Naar den samme ærede Rigsdagsmand siger, at hverken § 22 eller 23 har med Grundloven at bestille, saa siger jeg jo, de have begge med Grundloven at bestille, og indtil det Modsatte bliver beviist, bliver jeg ved min Paastand. Havde jeg ikke saalænge opholdt det ærede Thing, skulde jeg med Lethed godtgjøre det. Naar han saa siger, at den af mig i § 22 foreslaaede Ed er en Ed for Altheister, naar han siger, at den Ed, vi have, passer for alle Christne, maa jeg bede vel bemærket, at den Ed rører jeg aldeles ikke ved, den lader jeg blive for alle dem, som ere Christne, for alle dem, som kunne aflægge den, og jeg